

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
دانشکده بهداشت
گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

عنوان درس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت بهداشتی اولیه

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت (دانشجویان بین الملل) - نیم سال اول سال تحصیلی
۱۴۰۲-۱۴۰۳

تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): ۲ واحد؛ ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی (۱۳ جلسه نظری و ۸ جلسه عملی مجموعاً ۲۱ جلسه نظری و عملی)

ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: چهارشنبه‌ها از ساعت ۱۰ الی ۱۲

زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): یکشنبه‌ها از ساعت ۱۰:۰۰ الی ۱۲:۰۰

مدرس:

دکتر فرزاد جلیلیان (دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و MPH سیاستگذاری سلامت؛ استادیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

درس پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس:

این درس دانشجویان با اصول و کلیات و مفاهیم ارتقا سلامت در محیط های ارائه کننده خدمات سلامت و کاربرد آن در نظام سلامت آشنا خواهند شد.

شرح درس:

یکی از رویکردهای نوین سازمان جهانی سلامت و همچنین براساس بیانیه های بوداپست و اوتاوا توجه به ارتقا سلامت در محیط های ارائه خدمات سلامت می باشد. در این دیدگاه نوین دانش آموختگان، با نقش مراکز ارائه خدمات سلامت و بیمارستان ها در راستای فراهم ساختن محیط حمایت کننده سلامت برای بیماران، مراجعین، کارکنان ارائه کننده خدمات سلامت و جامعه و همچنین با بکار گیری راهکارهای مناسب اقدام به برنامه ریزی و پیاده سازی اقداماتی که منجر به ارتقا سلامت در محیط های ارائه کننده سلامت می باشد، آشنا می گردند.

اهداف کلی جلسات در واحد نظری

۱. فلسفه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه
 ۲. تعاریف، اصول، و اهداف ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه
 ۳. موانع و چالش های آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه
 ۴. راهبردهای ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه (با اقتباس از الگوی بیمارستان ارتقا دهنده سلامت)
 ۵. انواع مداخلات آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه
 ۶. معیارها و شاخص های کیفی برنامه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه
 ۷. برنامه ریزی و مدیریت ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه
 ۸. نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه
- سالمندان
 - افراد معلول و ناتوان
 - بیماران روانی
۹. بررسی تجارب و پژوهش های ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه

در بخش عملی:

۱. ارزیابی وضعیت شامل نیازسنجی برای حداقل یکی از مراکز سلامت
۲. تهیه و تنظیم یک برنامه آموزش و ارتقاء سلامت و ارائه آن در کلاس

اهداف کلی جلسات در واحد نظری: (جهت ۱۳ جلسه؛ ۱/۵ واحد نظری)

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه در یک واحد نظری:

جلسه اول

هدف کلی: فلسفه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه

اهداف رفتاری

۱. ارتقاء سلامت را از دیدگاه های مختلف تعریف کند.
۲. عناصر ارتقاء سلامت را شرح دهد.
۳. فلسفه ارتقاء سلامت را بیان کند.
۴. تعریف محیط های مراقبت سلامت اولیه را بداند.
۵. ویژگیهای کلیدی محیط های مراقبت سلامت اولیه را توضیح دهد.
۶. عوامل شکل گیری محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

در پایان دانشجو

۱. قادر به تعریف ارتقاء سلامت را از دیدگاه های مختلف باشد.
۲. قادر به شرح عناصر ارتقاء سلامت باشد.
۳. قادر به بیان فلسفه ارتقاء سلامت را باشد.
۴. بتواند تعریف محیط های مراقبت سلامت اولیه را بیان کند.
۵. بتواند ویژگیهای کلیدی محیط های مراقبت سلامت اولیه را توضیح دهد.
۶. بتواند عوامل شکل گیری محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

جلسه دوم و سوم

هدف کلی: تعاریف، اصول، و اهداف ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه

اهداف رفتاری

۱. ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه را توضیح دهد.
۲. اصول ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه را بداند.
۳. اهداف ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

در پایان دانشجو

۱. بتواند ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه را توضیح دهد.
۲. بتواند اصول ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه را بداند.
۳. بتواند اهداف ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

جلسه چهارم

هدف کلی: موانع و چالش های آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه

اهداف رفتاری

۱. موانع آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را توضیح دهد.
۲. چالش های آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

در پایان دانشجو

۱. بتواند موانع آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را توضیح دهد.
۲. بتواند چالش های آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

جلسه پنجم و ششم

هدف کلی: راهبردهای ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه (با اقتباس از الگوی بیمارستان ارتقا دهنده سلامت)

اهداف رفتاری

۱. راهبردهای ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه (با اقتباس از الگوی بیمارستان ارتقا دهنده سلامت) را توضیح دهد.

در پایان دانشجو

۲. قادر به شرح راهبردهای ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه (با اقتباس از الگوی بیمارستان ارتقا دهنده سلامت) باشد.

جلسه هفتم و هشتم

هدف کلی: انواع مداخلات آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه

اهداف رفتاری

۱. انواع مداخلات آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

در پایان دانشجو

۱. بتواند انواع مداخلات آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

جلسه نهم

۱. **هدف کلی:** معیارها و شاخص های کیفی برنامه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه

اهداف رفتاری

۱. معیارها برنامه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.
۲. شاخص های کیفی برنامه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

در پایان دانشجو

۱. بتواند معیارها برنامه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.
۲. بتواند شاخص های کیفی برنامه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

جلسه دهم

هدف کلی: برنامه ریزی و مدیریت ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه

اهداف رفتاری

۱. چگونگی برنامه ریزی ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.
۲. مراحل برنامه ریزی ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

در پایان دانشجو

۱. قادر به شرح چگونگی برنامه ریزی ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه باشد.
۲. بتواند مراحل برنامه ریزی ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

جلسه یازدهم و دوازدهم

هدف کلی: نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه

- سالمندان
- افراد معلول و ناتوان
- بیماران روانی

اهداف رفتاری

۱. نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه در سالمندان را شرح دهد.
۲. نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه در افراد معلول و ناتوان را شرح دهد.
۳. نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه در بیماران روانی را شرح دهد.

در پایان دانشجو

۱. بتواند نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه در سالمندان را شرح دهد.
۲. بتواند نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه در افراد معلول و ناتوان را شرح دهد.
۳. بتواند نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه در بیماران روانی را شرح دهد.

جلسه سیزدهم

هدف کلی: بررسی تجارب و پژوهش های ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه

اهداف رفتاری

۱. بررسی تجارب و پژوهش های ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

در پایان دانشجو

۱. بتواند بررسی تجارب و پژوهش های ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه را شرح دهد.

- شرح درس نیم واحد عملی: (برای ۸ جلسه)
- ارزیابی وضعیت شامل نیازسنجی برای حداقل یکی از مراکز سلامت
- تهیه و تنظیم یک برنامه آموزش و ارتقاء سلامت و ارائه آن در کلاس

1. Fertman CI, Allensworth DD. Health Promotion Programs: from Theory to Practice; USA: by the Society for Public Health Education. Last edition.
2. WHO. Health promotion in hospital, evidence and quality management. World Health Organization, 2005
3. Frankish J, Moulton G, Gray D. Health promotion in primary health care settings: a suggested approach to establishing criteria. Institute of Health Promotion Research University of British Columbia. Last edition.
4. WHO. The International Network of Health Promoting Hospitals and Health Services: Integrating health promotion into hospitals and health services; Concept, framework and organization. WHO Regional Office for Europe.

✓ روش تدریس: «سخنرانی، بحث گروهی»

✓ رسانه‌های کمک آموزشی: «وایت برد، ویدیو پروژکتور، کامپیوتر»

✓ سنجش و ارزشیابی

تاریخ	درصد و نمره	روش آزمون	آزمون
جلسات کلاس	۵ نمره	ترکیبی	ارزشیابی‌ها و آزمون‌های کلاسی
جلسه هشتم	۲ نمره	ترکیبی	میان‌ترم
جلسات پایانی	۵ نمره	ارائه کار عملی	ارزشیابی کار عملی دانشجویان
آموزش اعلام می‌کند	۸ نمره	ترکیبی	ارزشیابی پایان دوره

- مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می‌رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- ۲- در بحث‌های گروهی و فعالیت‌های آموزشی مشارکت نمایند.
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ‌گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند.
- ۴- از دیگر منابع و سایت‌های معتبر علمی استفاده نمایند.
- ۵- تلفن همراه خود را در کلاس خاموش یا بی صدا نمایند.

نام و امضای مدرس: دکتر فرزاد جلیلیان

نام و امضای مدیر گروه: دکتر مهدی میرزایی علویجه

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر شهاب رضاییان

تاریخ تحویل: تاریخ ارسال:

تأیید مدیر گروه و امضا:

آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده: بله خیر

جدول زمانبندی درس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت بهداشتی اولیه

روز و ساعت جلسه: شنبه‌ها از ساعت ۱۰:۰۰ الی ۱۲:۰۰

جلسه	موضوع درس	مدرس
۱	فلسفه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۲	تعاریف، اصول، و اهداف ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۳	تعاریف، اصول، و اهداف ارتقاء سلامت در مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۴	راهبردهای ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه (با اقتباس از الگوی بیمارستان ارتقا دهنده سلامت)	دکتر فرزاد جلیلیان
۵	انواع مداخلات آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۶	انواع مداخلات آموزش و ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۷	معیارها و شاخص های کیفی برنامه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۸	معیارها و شاخص های کیفی برنامه ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۹	برنامه ریزی و مدیریت ارتقاء سلامت در محیطهای مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۰	نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۱	نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه در سالمندان، افراد معلول و ناتوان و بیماران روانی	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۲	نیازها و تدابیر خاص در برنامه ریزی ارتقاء سلامت در مراکز مراقبت سلامت اولیه در سالمندان، افراد معلول و ناتوان و بیماران روانی	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۳	بررسی تجارب و پژوهش های ارتقاء سلامت در محیط های مراقبت سلامت اولیه	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۴	ارزیابی وضعیت شامل نیازسنجی برای حداقل یکی از مراکز سلامت	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۵	ارزیابی وضعیت شامل نیازسنجی برای حداقل یکی از مراکز سلامت	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۶	ارزیابی وضعیت شامل نیازسنجی برای حداقل یکی از مراکز سلامت	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۷	ارزیابی وضعیت شامل نیازسنجی برای حداقل یکی از مراکز سلامت	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۸	تهیه و تنظیم یک برنامه آموزش و ارتقاء سلامت	دکتر فرزاد جلیلیان
۱۹	تهیه و تنظیم یک برنامه آموزش و ارتقاء سلامت	دکتر فرزاد جلیلیان
۲۰	تهیه و تنظیم یک برنامه آموزش و ارتقاء سلامت	دکتر فرزاد جلیلیان
۲۱	تهیه و تنظیم یک برنامه آموزش و ارتقاء سلامت	دکتر فرزاد جلیلیان